

Η Ασάλευτη Ζωή και η Κίνηση
των Ιδεών:
Οι δίαυλοι

© 2026 Στέγη Γραμμάτων «Κωστής Παλαμάς»

Επιμέλεια ηλεκτρονικής παρουσίασης: Ειρήνη-Σοφία Μωραΐτη

www.sgkpalamas.gr

Κορίνθου 241, 262 21 Πάτρα

Τηλ.: 2616 007 301

Email: info@sgkpalamas.gr

ΣΤΕΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

CULTURAL CENTER
KOSTIS PALAMAS

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΡΧΕΙΑΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ - ΤΥΠΟΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Από τον Ιανουάριου έως τον Απρίλιο του 2026 διοργανώθηκε σειρά εκδηλώσεων στο πλαίσιο του ερευνητικού κύκλου «Η Ασάλευτη Ζωή και η Κίνηση των Ιδεών» που εγκαινίασαν η Στέγη Γραμμάτων «Κωστής Παλαμάς» και το Εργαστήριο Αρχαϊκών Τεκμηρίων & Τύπου του Τμ. Φιλολογίας (ΕΑΤΤ), με άξονα την παλαμική ποίηση.

Σειρά διαλέξεων:

Τρίτη, 13/1/2026, τη σειρά των διαλέξεων ξεκίνησε ο Ομότιμος Καθηγητής Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών Λεωνίδα Σωτηρόπουλος, κατά τα εγκαίνια της έκθεσης «Οι Δίαυλοι», σχετικά με την επικοινωνία ανάμεσα στα λιμάνια Πατρών και Τεργέστης.

Τρίτη, 27/1/2026, τα μέλη του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών: Άννα-Μαρίνα Κατσιγιάννη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας: «Ο Κωστής Παλαμάς ως πολιτισμικός διαμεσολαβητής» και ο Γιάννης Παπαθεοδώρου, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας: «“Ένας νέος παγκόσμιος ποιητής”. Η πρώτη μετάφραση της Ασάλευτης Ζωής στο Harvard (1919)».

Τετάρτη, 11/2/2026, ομιλήτης: Αλέξανδρος Κατσιγιάννης, Επίκουρος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, με τίτλο: «Λατρεύω και ζηλοφτονώ το πλάσμα που έχω πλάσει!». Ο Κωστής Παλαμάς και η μνημειοποίηση του Ερωτόκριτου. Σχόλια: Δρ Ανδρονίκη Π. Χρυσάφη, μέλος ΕΔΙΠ, Τμ. Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών.

Τετάρτη, 20/2/2026, ομιλήτρια: Δρ Ανδρονίκη Π. Χρυσάφη, μέλος ΕΔΙΠ, Τμ. Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών, με τίτλο: «Οί ιππόται τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς» ξιφουλκούν στη στροφή του εικοστού αιώνα. Σχόλια: Γιάννης Παπαθεοδώρου, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών.

Σειρά διαλέξεων:

Τετάρτη, 18/3/2026, ομιλητής: Κωνσταντίνος Χρυσόγελος, Επίκουρος Καθηγητής Βυζαντινής Φιλολογίας, Τμ. Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πατρών, με τίτλο: «Κόσμοι αντίμαχοι»; Μια λοξή ματιά του Κωστή Παλαμά στο Βυζάντιο».

Τετάρτη, 1/4/2026, με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών από την ίδρυση της Ακαδημίας Αθηνών (1926), η Φιόνα Αντωνελάκη, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Τμήμα Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, μίλησε με θέμα: «Ο Παλαμάς στην Ακαδημία Αθηνών».

Τετάρτη, 29/4/2026, με τον γενικό τίτλο: «ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΙΑ»: Ιωάννα Ναούμ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Συγκριτικής Γραμματολογίας στο ΑΠΘ, με θέμα «Η τσιγγάνικη ψυχή στον Κ. Παλάμα. Ίχνη μιας πνευματικής περιπλάνησης» και η Βασιλική Δημουλά, Επίκουρη Καθηγήτρια Συγκριτικής Γραμματολογίας στο ΑΠΘ, με θέμα: «"Νιώθω εντός μου τη μοίρα του γυμνού και τ' ανήμπορου κόσμου": Η "Λιβιδώ" του Παλαμά. Ένα κεφάλαιο στη σχέση λογοτεχνίας και ψυχανάλυσης».

«Τὸ παιδάκι μὲ τὸ λυγερὸ τὸ μπαστουνάκι καθὼς δείχνει τὸ ποζάρισμά μου σὲ μιὰ πρώτη μου φωτογραφία πὺν στάθηκα σὰ νὰ τὴν ἀπάγγελα τὴν ἀντιδεληγιωργικὴ διαμαρτυρία τοῦ ξαδέρφου μου· τὸ παιδάκι μὲ τὸ κασκετάκι τὸ κομψότατο δῶρο τῆς ἄλλης θειᾶς μου ἀπὸ τὸ Τριέστι, τὸ κασκέτο πὺν τοῦ πρόσθετε στὴ χάρη ἓνα ὠραῖο λευκὸ φτερὸ ἄξιο νὰ κυματίζη στὴν κάσκα καβαλιέρου μεσαιωνικοῦ.»

Κ. Παλαμᾶς, *Τα χρόνια μου και τα χαρτιά μου*, ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ κεφάλαιο «Ὁ Ταβάς».

«Ἔχω ὅμως καὶ κάποιον τοιγκογράφημα κακοτυπωμένο, πὺν καὶ πότε δὲν ξέρω, ἀπὸ μιὰ φωτογραφία τοῦ ὅταν ἦτον ἀγοράκι 10-12 χρόνων, πιστεύω. Μοῦ τὴν ἔδωσε κάποτε ὁ ἴδιος:

–«Πάρε τὴν ὅπως θέλεις, μοῦ εἶπε, τὸ μισὸ γιὰ φωτογραφία καὶ τὸ μισὸ γιὰ γελοιογραφία». Εἶναι καμωμένη ἀπὸ κάποιον φωτογράφο τῆς κακῆς ὥρας. Ὁ Παλαμᾶς ὄρθιος, ντυμένος μὲ σακάκι καὶ μακρὸ παντελόνι, κρατᾶ μὲ τὸ ἀριστερὸ του χέρι ἓνα ψιλὸ μπαστουνάκι κι' ἀπόγερτος λίγο πρὸς τὰ δεξιὰ, ἀκουμπᾶ τὸν ἀγκῶνα στὸ κροσωτὸ σκέπασμα μικροῦ τρίποδου τραπέζιοῦ. Στὸ τραπέζι αὐτὸ φαίνεται καὶ κάτι ἀσπριδερό, πὺν μοιάζει μὲ καλάθακι, μὲ δοχεῖον ἀναποδογυρισμένο, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ τὸ καπέλο τοῦ Παλαμᾶ. Ἀλλὰ τὸ πῶ ἀξιοσημείωτο τῆς φωτογραφίας τοῦ αὐτῆς εἶναι, πὺν ἀπὸ τὴ μεγάλη του συγκίνηση θὰ σάλεψε τὸ δεξιὸ του χέρι, τὸ ἀκουμπημένο στὸ τραπέζάκι, κι' ὁ φωτογράφος ἀναγκάστηκε νὰ διορθῶση τὴν πλάκα κάνοντας ἓνα ἄλλο χέρι... μὲ ἕξι δάκτυλα.»

Γ. Δροσίνης, *Σκόρπια Φύλλα τῆς Ζωῆς μου*, ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ κεφάλαιο ἀφιερῶμένο στον Κωστὴ Παλαμᾶ με τίτλο «Ὁ Συνοδοιπὸρος μου».

Ο 19ος αιώνας στον ευρωπαϊκό χώρο χαρακτηρίζεται από δύο μείζονες ιστορικές διαφοροποιήσεις, σε σχέση με τη μεταγενέστερη περίοδο έως τη σύγχρονη εποχή: α) την απαρχή και γενίκευση της βιομηχανικής επανάστασης στην οικονομία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται ως προς την διατήρηση των αποικιών των αναπτυγμένων κρατών και β) τη συνέχιση των μεγάλων και πολυεθνικών κρατικών σχηματισμών (αυτοκρατοριών), οι οποίοι θα διατηρήσουν τη μορφή τους μέχρι το 1918 οπότε και θα σαρωθούν από τον καταστροφικό άνεμο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

Στο πλαίσιο αυτό, ένα μικρό νεοϊδρυθέν βασίλειο στα Βαλκάνια, η Ελλάδα, δεν διαθέτει κανένα από τα παραπάνω χαρακτηριστικά. Η βιομηχανική εποχή δεν έχει ακόμα φθάσει, ενώ η κρατική της οντότητα είναι περιορισμένη σε μέγεθος και εύθραυστη χωρίς την στήριξη των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής. Ωστόσο, αυτό που χαρακτηρίζει τον μετεπαναστατικό 19ο αιώνα του μικρού βασιλείου της Βαλκανικής είναι ο συστηματικός και έντονος διάλογος για τη διατύπωση μιας ενιαίας εθνικής ταυτότητας και της ιστορικής συνέχειας του έθνους, ενός διαλόγου που περιελάμβανε τόσο το αρχαίο κλασικό παρελθόν όσο και τον ρόλο του Βυζαντίου στην εξέλιξή του.

Οι Έλληνες λόγιοι και διανοούμενοι, ήδη βαθιά επηρεασμένοι από τον ευρωπαϊκό Διαφωτισμό του προηγούμενου αιώνα, έχουν στραμμένο το βλέμμα τους προς τη Δύση. Η αναζήτηση των πλέον σύγχρονων (για την εποχή) ιδεών καθίσταται η βασική τους πυξίδα. Οφείλουμε να διευκρινίσουμε ότι δεν αναφερόμαστε στους λόγιους των Επτανήσων, οι οποίοι είχαν παραδοσιακά στενούς δεσμούς με τη Δύση, αλλά πρωτίστως στη πνευματική παραγωγή της κρατικής οντότητας της Ελλάδας του 19ου αιώνα.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΤΟΥ 1860

S. A. Mitchell, New General Atlas, Containing Maps Of The Various Countries Of The World, Plans Of Cities, Etc. Embraced In Forty-Seven Quarto Maps, Forming A Series Of Seventy-Six Maps And Plans, Together With Valuable Statistical Tables, Philadelphia 1860.

Ποιες είναι, όμως, αυτές οι σύγχρονες ιδέες; Σε καθεστώς είτε απολυταρχισμού είτε φωτισμένης δεσποτείας, κυριαρχούν αναζητήσεις γύρω από τον ανθρωπισμό, την κοινωνική αλληλεγγύη, την πολιτική ελευθερία και την ανάδειξη της εθνικής ταυτότητας. Η ωρίμαση και η διάχυση των ιδεών των μεγάλων επαναστάσεων του 18ου αιώνα (Γαλλική και Αμερικανική) βρίσκουν πλέον τον δρόμο τους. Αυτές τις ιδέες προσεγγίζουν ορισμένοι φωτισμένοι Έλληνες και μεταξύ αυτών και ο Κωστής Παλαμάς, ένας πρωτοπόρος διανοούμενος που κινήθηκε ανάμεσα στον 19ο και τον 20ό αιώνα.

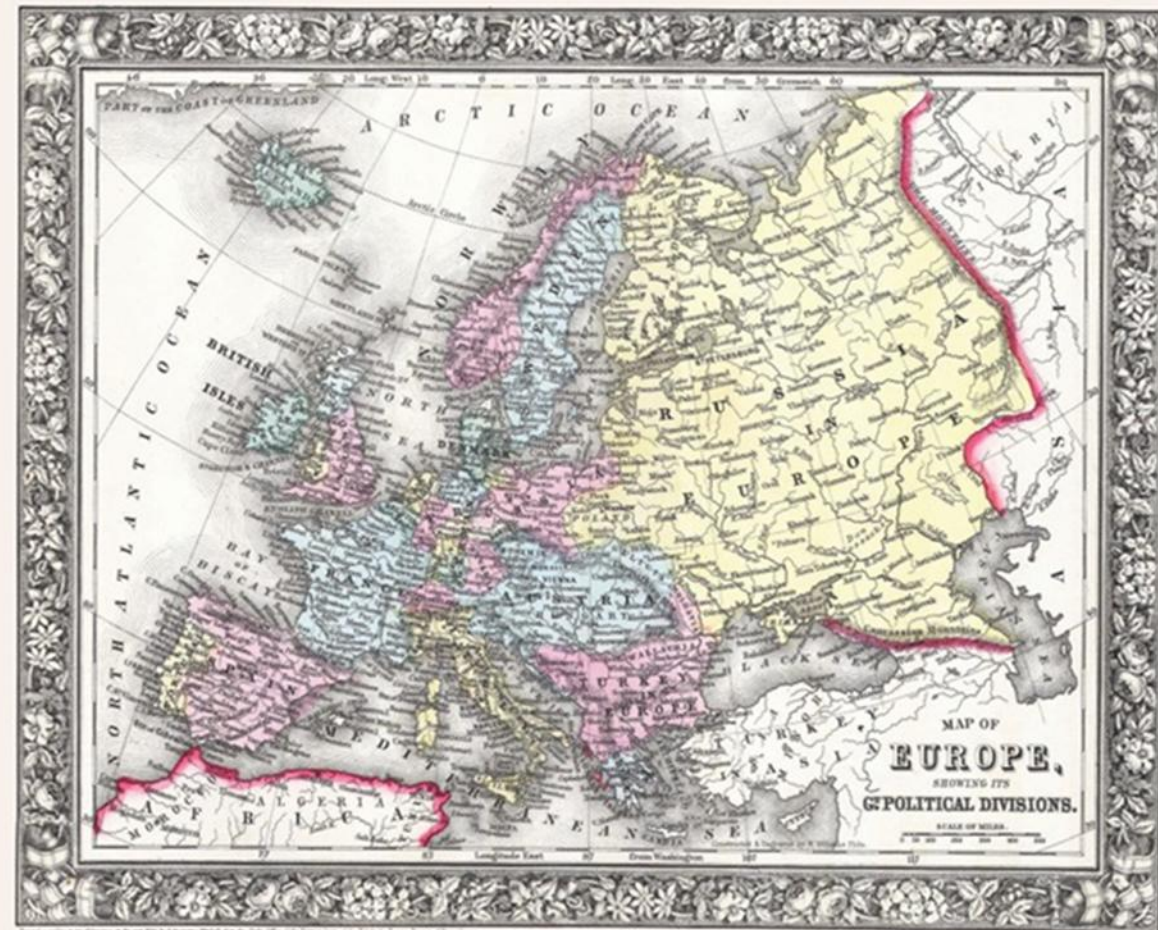
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα μέσα και οι τρόποι διάδοσης των ιδεών. Ο Παλαμάς δεν μπορεί να θεωρηθεί «κοσμοπολίτης» με τη σημερινή έννοια του όρου. Δεν έχει ταξιδέψει, η ζωή του ήταν «ασάλευτη». Επομένως, πώς προσέγγισε τα πνευματικά ρεύματα της Δύσης; Πώς γνώρισε τους μεγάλους της διανοητές, αν όχι μέσω των μηχανισμών διάδοσης των έργων τους στην πατρίδα; Το ερώτημα αυτό μας οδηγεί στην κινητικότητα του γραπτού λόγου, στην αξία των μεταφράσεων και στον καθοριστικό ρόλο των εμπορικών παροικιών του Ελληνισμού στην Ευρώπη.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΤΟΥ 1860

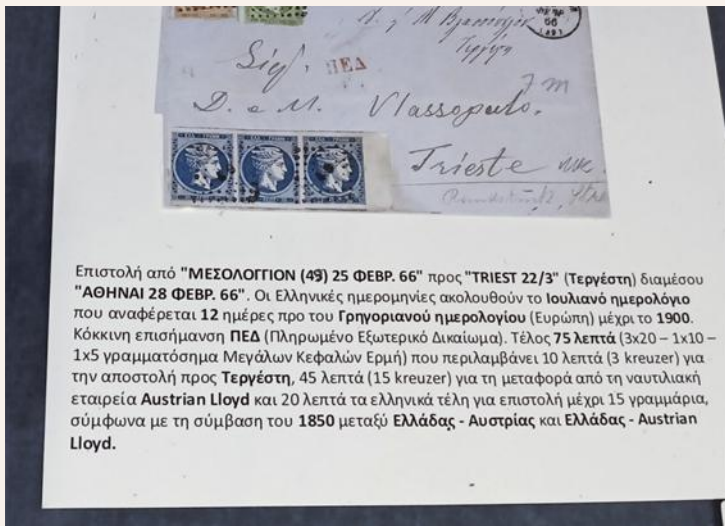
S. A. Mitchell, *New General Atlas, Containing Maps Of The Various Countries Of The World, Plans Of Cities, Etc. Embraced In Forty-Seven Quarto Maps, Forming A Series Of Seventy-Six Maps And Plans, Together With Valuable Statistical Tables*, Philadelphia 1860.

Ο κύκλος της ιστορικής έρευνας που ξεκινήσαμε τον Ιούνιο του 2025, με τον τίτλο: «Η Ασάλευτη Ζωή και η Κίνηση των Ιδεών», δεν προτίθεται να ανιχνεύσει με πληρότητα όλες αυτές τις διαδρομές. Ο όγκος του αρχειακού υλικού είναι τεράστιος και η συστηματική του μελέτη μπορεί να οδηγήσει σε ακριβέστερα συμπεράσματα. Εμείς περιοριζόμαστε στο να «ξύσουμε» την επιφάνεια. Με την έκθεση «Δίαυλοι» παρουσιάζουμε ενδεικτικά τεκμήρια που φωτίζουν την ιστορία αυτών των διαδρομών. Ως ερευνητικό εργαλείο αξιοποιούμε το υψηλό μορφωτικό επίπεδο του Κωστή Παλαμά, ήδη από τα νεανικά του χρόνια, και, ως κεντρικό άξονα, τον πνευματικό ρόλο του λιμανιού της Τεργέστης του κύριου λιμανιού μιας εκτεταμένης κεντροευρωπαϊκής αυτοκρατορίας και ενός από τα σημαντικότερα κέντρα με αξιόλογη ελληνική παροικία, μέλη της οποίας είχαν στενούς συγγενικούς δεσμούς με τον Κωστή Παλαμά.

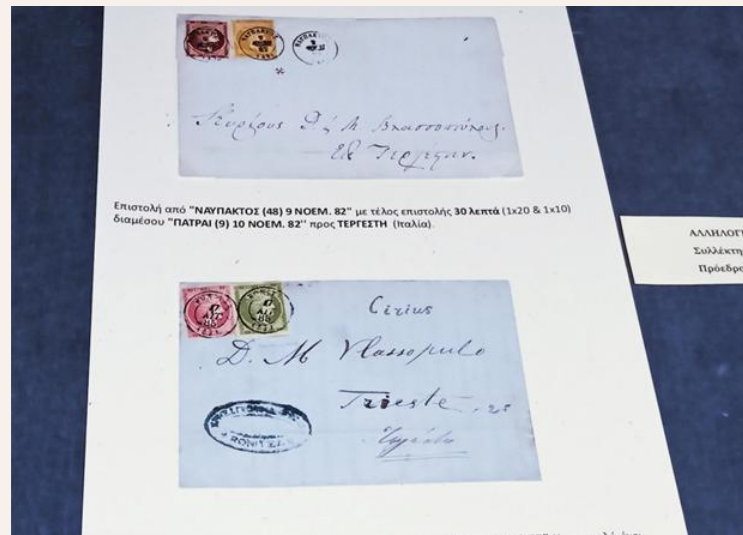

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΤΟΥ 1860

S. A. Mitchell, *New General Atlas, Containing Maps Of The Various Countries Of The World, Plans Of Cities, Etc. Embraced In Forty-Seven Quarto Maps, Forming A Series Of Seventy-Six Maps And Plans, Together With Valuable Statistical Tables*, Philadelphia 1860.

Επιστολή από "ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ (49) 25 ΦΕΒΡ. 66" προς "TRieste 22/3" (Τεργέστη) διαμέσου "ΑΘΗΝΑΙ 28 ΦΕΒΡ. 66". Οι Ελληνικές ημερομηνίες ακολουθούν το Ιουλιανό ημερολόγιο που αναφέρεται 12 ημέρες προ του Γρηγοριανού ημερολογίου (Ευρώπη) μέχρι το 1900. Κόκκινη επίσημανση ΠΕΔ (Πληρωμένο Εξωτερικό Δικαίωμα). Τέλος 75 λεπτά (3x20 – 1x10 – 1x5 γραμματόσημα Μεγάλων Κεφαλών Ερμη) που περιλαμβάνει 10 λεπτά (3 Kreuzer) για την αποστολή προς Τεργέστη, 45 λεπτά (15 Kreuzer) για τη μεταφορά από τη ναυτιλιακή εταιρεία Austrian Lloyd και 20 λεπτά τα ελληνικά τέλη για επιστολή μέχρι 15 γραμμάρια, σύμφωνα με τη σύμβαση του 1850 μεταξύ Ελλάδας - Αυστρίας και Ελλάδας - Austrian Lloyd.

Επιστολή από "ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ (48) 9 ΝΟΕΜ. 82" με τέλος επιστολής 30 λεπτά (1x20 & 1x10) διαμέσου "ΠΑΤΡΑΣ (9) 10 ΝΟΕΜ. 82" προς ΤΕΡΓΕΣΤΗ (Ιταλία).

ΑΛΛΗΛΟΓΡ
Συλλέκτης
Πρόεδρος

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΔΙΑΓΛΟΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ

Ταχυδρομικοί υπάλληλοι (1892)
Patras old photos

Δέν γνωρίζω αν η λειτουργία των Ελληνικών ταχυδρομείων δύναται να θεωρηθῆ ὡς ἄψογος. ἐάν θελήσωμεν νὰ τὴν συγκρίνωμεν πρὸς τὰ ταχυδρομεία τὰ εὐρωπαϊκά Παλαμάς, Κ. (1960). Ο Κυρ Ζαφειρης στο Απαντα (τ. 4, σ. 507-508), Γκοβόστης.

Οι φωτογραφίες προέρχονται από το αρχείο του Ιωάννη Σκαρμούτσου, Προέδρου Φιλοτελικής Επιτερείας Αγρινίου

Η ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΖΕΤΑΙ

Ένα από τα πολλά πλοία με την σημασία «Καλλιθέα» Σύνδεση Πάτρας με Κρουιέρι Αιτωλοακαρνανίας.

Τα έργα εκσυγχρονισμού του λιμανιού της Πάτρας Έκδοση: Το Λιμάνι της Πάτρας στο Γύρομα του 19ου αιώνα με βάση τα αρχεία Μενιάς

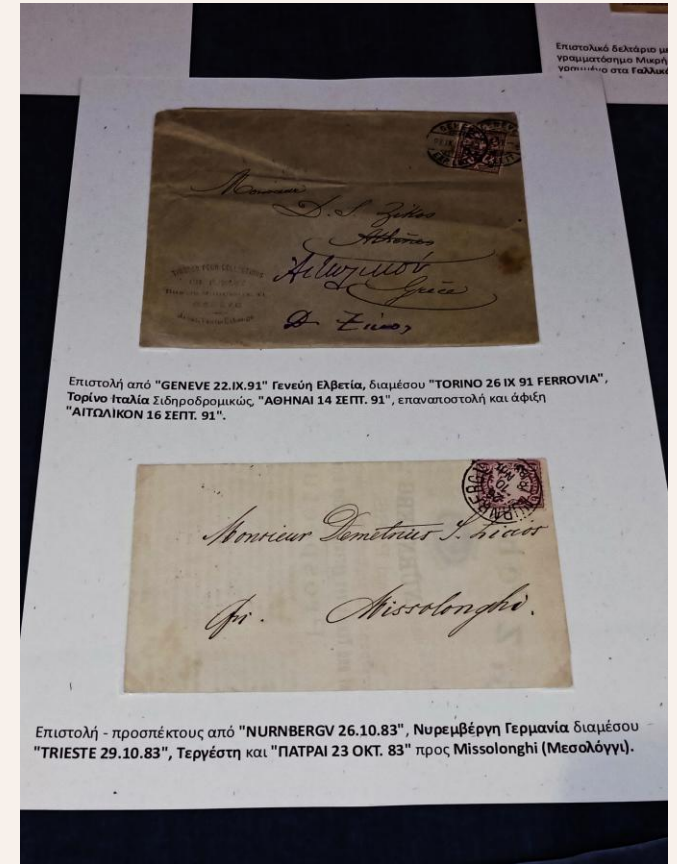
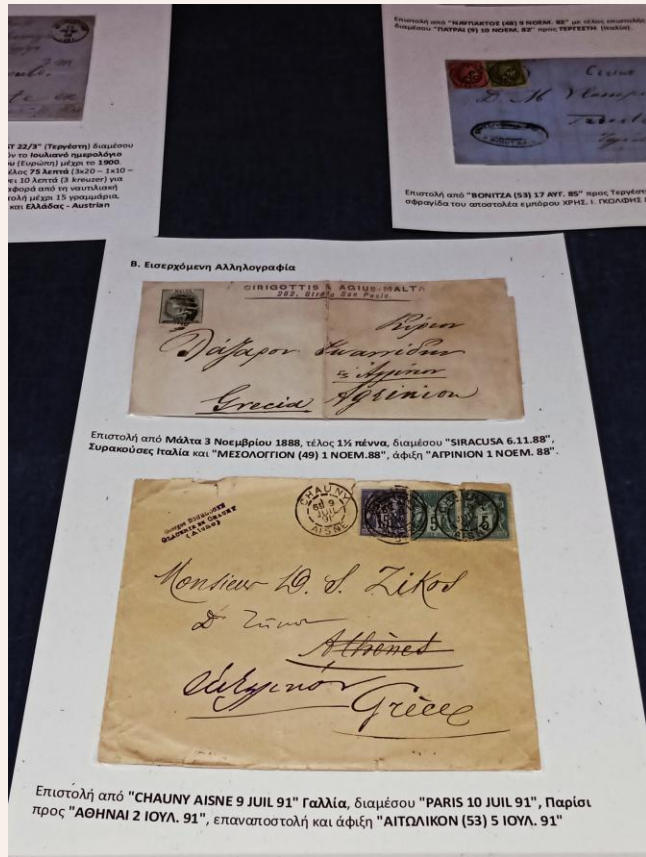
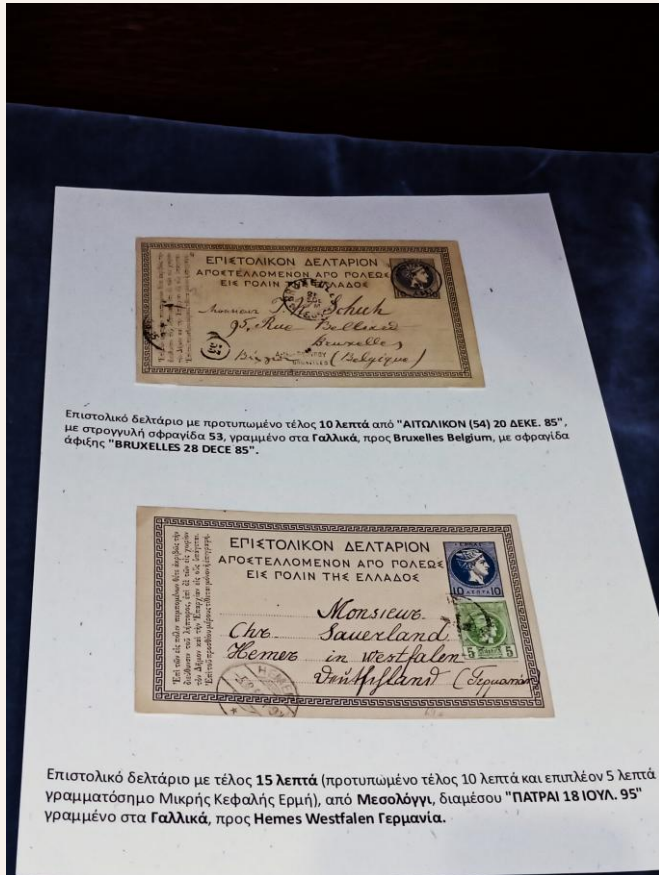

Ο Χρήστος Παλαμάς, αδερφός του Ποσειτή, είναι παρών στα μεγάλα έργα της Πάτρας (τραμ και λιμάνι).

Ο Χρήστος Παλαμάς, αδερφός του Ποσειτή, είναι παρών στα μεγάλα έργα της Πάτρας (τραμ και λιμάνι).

Φιλοτελικά τεκμήρια

Η παράδοση του κάστρου του Μοριά στην Πάτρα, στον στρατηγό Nicolas Joseph Maison. Πίνακας του Γάλλου ζωγράφου Jean-Charles Langlois

Συνεργασία με το ΕΛΛΗΝΙΚΟ Ταχυδρομείο

Φαίνεται ότι οι επιστολές των Γάλλων που είχαν σχέση με τη Στρατιά του Μοριά, ή βρισκόταν σε αποστολή, και καταλήγουν στην Ελληνική Ταχυδρομική Υπηρεσία, προωθούνται στο Στρατιωτικό Ταχυδρομείο της Στρατιάς του Μορέως. Μόνο 2 επιστολές είναι γνωστές που φέρουν αυθεντικές ταχυδρομικές ενδείξεις τόσο της ελληνικής όσο και της γαλλικής στρατιωτικής ταχυδρομικής υπηρεσίας.

Περτύλιγμα επιστολής με γερμό Αρ: 10 / Λ: 20, 44/ΑΗ (πριν το ταχυδρομικό γρασέο εφοδιάσει με χρι Ναυπλίου) για να παραδοθεί στο ταχυδρομείο και προωθηθεί στη Γι και κίαινη ενθόγραμη καλλιγραφική σφραγίδα στην Τουλούζη, χρωμαμένη με 10 décimes (δωρεάν βαβίδια βάρους (μέχρι 7½g) για απόσταση 601 Απρίλι 16 AOUT 1829 Μήνας αναστολής λειτουργίας του Ταχ

Η Επιστημονική Αποστολή του Μορέως

Μια Επιστημονική Αποστολή συνόδευε τα στρατεύματα. Συμμετείχαν δεκαπέντε λόγιοι, διαφορετικών ειδικοτήτων. Τα έργα τους είχαν καθοριστική σημασία για τη γνώση της χώρας. Οι ποσογραφικοί μάρτες που εκπονήθηκαν είναι εξαιρετικής ποιότητας, ενώ οι επιστημονικές, τα σχέδια, οι τριζέες, οι κατόψεις και οι προποτικές αποκατάστασης των μνημείων της Πελοποννήσου, της Αττικής και των Κυκλάδων αποτέλεσαν μια νέα προσθήκη συστηματικής και πλήρους καταγραφής των αρχαιοτήτων. Οι δημοσιεύσεις της προσέφεραν μια σχεδόν πλήρη περιγραφή των παλαιών που επισκέφθηκαν. Παρουσιάζουν έναν επιστημονικό, επιστημικό και ανθρώπινο απολογισμό, που για μεγάλο χρονικό διάστημα αποτέλεσε μια από τις πληρέστερες καταγραφές.

Τα μέλη της επιστημονικής αποστολής επιβιβάστηκαν στις 10 Αεβρουαρίου 1829 στην Τουλίανη, πάνω στη φρεγάτα *la Océide* και αποβίβασταν στις 3 Μαρτίου στο Ναυαρίνο.

Πλήρης επιστολή "à bord de la Océide, Navarin le 9 mars 1829" (επί της Océide, Ναυαρίνο). "... έχουν περάσει οκτώ ημέρες από τότε που φτάσαμε και δεν γνωρίζουμε πότε θα αναχωρήσουμε. ο στρατηγός Maison (Μαζόν) δεν θέλει να αποχωρήσει πριν περάσει ένας μήνας. ... Λίγες ημέρες... Αυτοί οι κύριοι το μέλη της Επιστημονικής που έχει αναλάβει την Εξέλιξη του Μορέως, αποβίβασταν μόλις σήμερα το πρωί και θα μεταβούν πρώτα στη Μεθώνη, στο Γενικό Στρατηγείο, απ' όπου θα αρχίσουν την εξερεύνησή τους..."

Σφραγίδα PAYS D'OUTREMER / PAR TOULOUSE στην είσοδο στη Γαλλία 14 AOUT 1829, με μία κόβητη χαραγή Υγειονομείου των 27mm και χρωμαμένη με 8 décimes (δωρεάν θαλάσσια μεταφορά). Τέλος της βαβίδιας βάρους (μέχρι 7½g) για απόσταση 401-500km (Τουλίανη προς Λυών). Απρίλι 16 AOUT 1829.

Η Επιστημονική Αποστολή του Μορέως

Οι διαδρομές που ακολούθησε η Αποστολή

Πλήρης επιστολή από "Naroli le 30 Mai 1829" (Ναυπλίου): Ο αποστολέας μιλάει με μεγάλο θαυμασμό για τη χώρα. "Είμαι έτοιμος να φύγω από το Ναύπλιο να πάω στο Άργος, που απέχει μόλις τρεις ώρες. Έχω ήδη διασχίσει λίγο αυτά τα μεγάλα βουνά. Πόσο άμορφη είναι αυτή η φύση σε σύγκριση με τη δική μας..."

Πλήρης επιστολή από "Argos le 13 8bre 1829": ο συντάκτης βρίσκεται στο Άργος, μετά από μια αποστολή στις Κυκλάδες (νησιά του Αρχιπελάγους) "...διότι ακριβώς εκείνη τη στιγμή παραλίγο να πέσω στη θάλασσα, πηγαίνοντας να δω στη Νάξο τα λείψανα ενός ναού που είχε ανεγερθεί στο σημείο όπου ο κύριος Βάγκος παρηγόρησε την άμορφη Αριάδνη για την εγκατάλειψή της από τον κύριο Θησέα..."

Σφραγίδα Qer Gal / ARM. DE MOREE, με μία κόβητη χαραγή Υγειονομείου των 30mm και χρωμαμένη με 8 décimes (δωρεάν θαλάσσια μεταφορά). Τέλος της βαβίδιας βάρους (μέχρι 7½g) για απόσταση 401-500km (Τουλίανη προς Γκρα). Απρίλι 22 JUN 1829

Σφραγίδα Qer Gal / ARM. DE MOREE, με μία κόβητη χαραγή Υγειονομείου των 27mm και χρωμαμένη με 8 décimes (δωρεάν θαλάσσια μεταφορά). Τέλος της βαβίδιας βάρους (μέχρι 7½g) για απόσταση 401-500km (Τουλίανη προς Γκρα). Απρίλι 4 NOV 1829

Δείγματα αλληλογραφίας από τη στρατιά του Μορέως

Η ΤΕΡΓΕΣΤΗ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Και μιά μέρα τὸ χαροκαμένο σπίτι ἀνοίξε διάπλατα τὶς πόρτες του. Ξένοι ταξιδιώτες ἀπὸ μιά χώρα μακρινὴ μῆχανε στὸ σπίτι. Ξένοι δὲν εἶταν· εἶταν οἱ συγγενεῖς. Ἡ ἀδερφή τῆς μητέρας μὲ τὸν ἀντρα τῆς ἀποκαταστημένο στὸ Τριέστι καὶ μὲ τὰ παιδιά τῆς τὰ τρία· ὁ Νίκος, ὁ Κωστάκης, ἡ Ἄγλαϊα. Ἦρθαν μὲ λουλούδια, μὲ μπαγάζια, μὲ χίλια καλά, μὲ κάποιον ἀέρα σὰν ἀπὸ τὴν Εὐρώπη.

Παλαμάς, Κ. (1960).Τα πρώτα χρόνια, στο Ἀπαντα (τ. 4, σ. 295-312), Γκοβόστης

Παραμοθητική επιστολή τῆς Καλλιόπης Καρούσου, μετὰ τὴν εἰδηση τοῦ θανάτου τῆς ἀδερφῆς τῆς Πηνελόπης, πρὸς τὸν μεγαλύτερο ἀνιψιὸ τῆς, Χρῆστο Παλαμά.

Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Ἰδρύματος «Κωστὴς Παλαμάς»

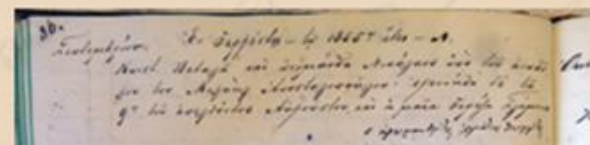
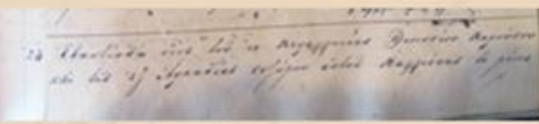
Σύγχρονη φωτογραφία ἀπὸ τὸν οὐκογενεακὸ τάφο τῆς οὐκογένειας Καρούσου στὴν Τεργέστη. Διακρίνονται τὰ σῶματα τῆς Καλλιόπης Καρούσου, θείας τοῦ Ποικτή καὶ τῶν εξαδέλφων τοῦ Νικολάου, Κωνσταντίνου καὶ Ἄγλαϊας.

Τὸ Τριέστι ἦτο τὸ ὄνειρον τοῦ μὲ κοσμοπολιτισμὸν πασαλειμμένου ἐφήβου

Παλαμάς, Κ. (1960).Τὸ Τριέστι, στο Ἀπαντα (τ. 4, σ. 473-475), Γκοβόστης

Πράξεις εγγραφῆς τῶν παιδιῶν τῆς οὐκογένειας Καρούσου στα μητρώα τῆς Κοινότητος τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων τῆς Τεργέστης.

1865
 Καλλιόπη Κ. Καρούσου.
 Περύβη 15/27 Ιανουαρίου.
 Γνώμη - 23/4 Πυρραφάει.
 Δωσανήσιος 28/9 >>> -

Παραμυθητική επιστολή της Καλλιόπης Κ. Καρούσου προς τον Χρίστο Μ. Παλαμά. Τεργέστη-Πάτρα 1865

Τεργέστη 27/1/65

Χριστάκη μου προσοφθαλμική!

Επίσημο βίανον μου να' μοι' αναγγέλης τοῦ
 τον βρομερόν δόξινεμα; ἢ αἱ δρυνν' αὖτις ἔχῃ
 τον ἀγγεγον λυ' παλαιόνας, ἔχῃς δ' αἰσιν, σσανταν
 μυλῆρα ἐξερύδης. ζ' οὐδ' ἔσ' εἰ' τον ἰδύμορ δ' ἄνα
 λαι ναὶ λυ' αἰθιασθ' ἰσιν, σθην' σοι' μέγ' δ' αἰ
 γοῦ σου σαλῆρ ὄξῃς σαύγει. ζ' ἔχῃ λυ' ἀνάμιν
 σου, αἰ' ζ' ὄσθ' ἰσιν Χριστάκη μου, εἰσὶ ὁ μόνος
 (εἰσὶ δ' ἢ ἢ βυγαρά' ἀμαρμῆνι οὐκ ἰδύμορ)
 ὄξῃς δ' ἄναλαι να' φωνά' χριστάκη εἰ' λυ' αἰσιν
 λαι, αἰφός ἢ ἀδύναται λος σαλῆρ' σου δ' εἰ' τον
 σσηχρῆ οὐκ να' γραψῆ, ἢ ἀγγεγονί φησὶ
 λυ' μυλῆρ' σου δ' ἀγγεγονί εἰ' τον οὐρανοῦ. ἔχῃ
 σουσα σε' τό' ἀγαθῆλ' λυ' βίανον σερισσοῦ
 μινον τον σαλῆρα του, ζ' λυ' μυλῆρα λυ' με'
 χρι' ὅ' σσηύσω σπῶ' βουδ' ἄν' σου ἀγαθῆ
 λῆ' μου, ἰσὶ σοι' τό' ὄξῃς εἰ' λυ' ἔσθ' αἰ
 λυ' μυλῆρ' σου μινῆμιν, ὄξῃ ἢ ἰσὶ μου
 προσοφθαλμική δ' αἰσιν ἰσὶ λυ' εὐδαμονίας
 σας. εἰσὶναι σθῆν δ' εἰ' ἔχῃ λυ' ἀνάμιν μου, ἢ
 ναὶ εὐδαμῶν. ἰσὶς ὄξῃς σθῆν' ὄφθ' ἀγγεγονί
 ἀνάμιν μυλῆρ' ζ' ἰσὶ αἰσιν τον ἰσὶ ναὶ
 δεαυῆλ' ἰσὶ λυ' με' ὄσθ' μιν' ἀγγεγονί
 σαν σας. ἰσὶσθ' μου ὄξῃς λυ' αἰσιν αἰσιν
 ρον. αἰσὶ αἰσιν ὄξῃς ζ' σερισσοῦ λυ' αἰσιν
 σας ἰσὶσθ' αἰσιν, αἰσιν ἰσὶ. ἢ εὐχαρῆα λυ' αἰσιν
 λα ναὶ μοι' γραψῆ ἀγγεγονί μου. λυ' αἰσιν
 ρῆρα λυ' αἰσιν ἰσὶ. ἰσὶσθ' σπῶ' λυ' ὄξῃς λυ' αἰσιν
 λαι, ζ' αἰσιν ἰσὶ εἰσὶ αἰσιν. ἰσὶσθ' ἀγγεγονί μοι' ὄξῃς
 ἢ ὄξῃς λυ' μινῆμιν σου λυ' αἰσιν μοι' ἀγγεγονί.
 σας λυ' αἰσιν ἀγγεγονί μετ' ὄξῃς, ἢ ὄξῃς. ἰσὶσθ' αἰσιν

Όπου βογκάει το πολυκάραβο λιμάνι
απ' άγρου κύμ' απλώνεται θαρμύν' η χώρα,
και δε θυμάται μήτε σαν νεύρου πλάμη
τα πρωτάτα μετάξα της τα πλουτοπόρα.

Πολύκαρπα τ' αμπίλια την πλουτιζούν τώρα,
το κάστρο της φορεί, παλαυκό στεφάνι,
δίψα του ξένου, Φράγκου, Τούρκου, από την άκρα
που το δαπλοβελώνισαν οι Βενετσάνοι.

Κ. Παλαμάς, Ασάλευτη Ζωή. «Οι Πατρίδες».

Το αυστριακό Λιούδ (Österreichischer Lloyd, ιταλικά Lloyd Austriaco, αγγλικά Austrian Lloyd), ήταν η μεγαλύτερη Αυστροουγγρική ναυτιλιακή εταιρεία που ιδρύθηκε στην Τεργέστη το 1833. 19 ασφραλιστικές εταιρείες θαλάσσιων μεταφορών σχημάτισαν την εταιρεία που είχε σαν σκοπό την ανταλλαγή κληρονομικών σχετικών με το λιμάνι στο πρότυπο του Λιούδ του Λονδίνου και στηρίζονταν σε ένα δικό του αντιπροσωπείων των επιχειρήσεων και παρείχε τεχνολογικές υπηρεσίες με ιστορικό και επίσημο του αυστριακού ναυτικού. Πολλή σύνταξη στο σπίτι προστέθηκαν και ατμόπλοια (1836). Το 1907 η εταιρεία ξεκίνησε και κρουαζιέρες ανατολής ενώ μετέφερε την έδρα της από την Τεργέστη στη Βιέννη.

Η φωτογραφία προέρχεται από τη συλλογή του Γιώργου Παναγιωτοπούλου

Η Austro-Americana ήταν μία Αυστριακή Ναυτιλιακή Εταιρεία που ιδρύθηκε το 1895 από τον Αυστριακό Gottfried August Schenker και τον Σκωτσέζο William Baird για την διακочή μιας εμπορευματοκιβωτίων γραμμής μεταξύ της Αυστρίας και της Βόρειας Αμερικής, αρχικά με στόχο τον εφοδιασμό της αυστριακής βιομηχανίας κλωστοϋφαντουργίας και βαμβακιού. Η εταιρεία είχε την έδρα της στην πόλη-λιμάνι της Τεργέστης στην Ιταλία, η οποία τότε κυβερνήθηκε από την Αυστροουγγαρία.

Η εταιρεία αναπτύχθηκε και τη δεκαετία 1897-1898 αγοράστηκαν σκανδιναβικά επτά εκπαιδευμένα κελιά για να κλιμακωθεί η ζήτηση μέγιστη που η οικονομική κρίση του 1901 και του 1902 ανάγκασε την εταιρεία να πουλήσει ορισμένα από τα κελιά της. Το 1902, ο συνιδρυτής William Baird αποχώρησε από την εταιρεία και πούλησε τις μετοχές του στους αδελφούς Cowlish. Το 1904, η Austro-Americana αποφάσισε να αρχίσει να προσφέρει υπηρεσίες μεταφορών επιβατών στις Ηνωμένες Πολιτείες, προκειμένου να κερδίσουν μερίδιο στην ολόκληρη και πιο επεξεργασμένη αγορά μεταφορών μεταναστών, η οποία κλάδο αναπτύχθηκε των μεγάλων πολιτιών όπως η Cunard, η Hamburg-America Line και η North German Lloyd.

Η Austro-Americana δέχθηκε μια γρήγορη εβδομαδιαία ακτοπλοϊκή σύνδεση μεταξύ Τεργέστης και ΗΠΑ μετ' επιστροφής με ενδιάμεσες προσεγγίσεις μεταξύ άλλων στην Πάτρα, στη Νάπολη, στο Παλέριο, και στο Αλγέρι. Επίσης, ανά δεκαετή, η Austro-Americana διατηρούσε ακτοπλοϊκή σύνδεση μεταξύ Τεργέστης και Νοτιών Αμερικής (Ρίο ντε Τζανέιρο, Σάντος, Μοντεβιδέο και Μπουένος Άιρες) με συχνές προσεγγίσεις στο λιμάνι της Πάτρας, οι οποίες πραγματοποιούνταν μόνο κατά το ταξίδι προς τη Νότια Αμερική.

Αυτές οι δύο κύριες συνδέσεις προσέφεραν μια εναλλακτική για κλασικά ταξίδια ανατολής από Τεργέστη στην Πάτρα και στο Παλέριο επιστρέφοντας στη Τεργέστη μέσω Νάπολης ή για ταξίδια μετ' επιστροφής Τεργέστη-Πάτρα.

Η απόβραση στο κελό δεν άλλαξε από τον 19ο στον 20ο αιώνα.

Το λιμάνι της Τεργέστης αποτέλεσε την κύρια αφετηρία των συγκοινωνιών και του εμπορίου προς την Οθωμανική Αυτοκρατορία και τις χώρες της Ανατολής, στις οποίες συγκαταλεγόταν και η Ελλάδα. Μέχρι το 1883, η απουσία οδικών και σιδηροδρομικών συγκοινωνιών στη Βαλκανική, καθιστούσε την ακτοπλοϊκή σύνδεση ζωτικής σημασίας. Οι αυστριακές ναυτιλιακές εταιρείες ανταποκρίθηκαν σε αυτή την ανάγκη, ναυπηγώντας ολοένα και μεγαλύτερα πλοία και εντάσσοντας συνεχώς περισσότερα λιμάνια στα δρομολόγιά τους. Τα πλοία αυτά δεν μετέφεραν μόνο εμπορεύματα και επιβάτες, αλλά και την αλληλογραφία· συμβάλλοντας καθοριστικά στη διακίνηση πληροφοριών και στην ενίσχυση των επικοινωνιών. Η θαλάσσια σύνδεση με την Πάτρα αξιοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, από την οικογένεια Καρούσου για τα ταξίδια της προς το σπίτι της οικογένειας Παλαμά. Σε μεταγενέστερο στάδιο, ο προσανατολισμός των αυστριακών ναυτιλιακών εταιρειών στράφηκε προς τις υπερατλαντικές γραμμές, όπου κυριάρχησαν κατά την περίοδο των μεγάλων μεταναστεύσεων από την Ευρώπη προς τη Μεγάλη Ήπειρο.

Αυθεντικές αφίσες της εταιρείας «ΑΥΣΤΡΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΑ» από το πατρινό πρακτορείο έκδοσης εισιτηρίων «Μόρφυ-Κρωββ-Στιβενς»

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ε. Σταύρος 1859

Επίσημο έγγραφο στα ελληνικά και γαλλικά, περιλαμβάνοντας πληροφορίες σχετικά με το πλοίο και τον ταξιδιώτη.

Επιπλέον κείμενο στα ελληνικά, που φαίνεται να είναι μια ανάλυση ή έκθεση σχετικά με τα γεγονότα.

4	2
5	35
1	36
3	29
30	34
33	43
42	19
11	15
16	17
41	10

N. 2 Trieste li 10 Dicembre 1859
 Sig. M. D. Colla D. Dares
 a Nicolo Morosini
 Raccomandatario della Fatta Greca Anonima
 Capitano Giovanni Pistichis pervenuto da Patrasso
 per Nolo, Caffa e spese come segue:

Mac. Caffa N. 3112	54.9
Mac. a 5/2	270
Caffa 5/2	56.4
5.48	25.26
Diritto Canale S. Marco	2.58
Abbuono 9 manovre	2.84
	5.84
	2.0

M. D. Colla

Απόδειξη πληρωμής

Trieste 8 Luglio 1861

Ha caricato col nome di Dio ed a buon salvamento una volta tanto, in questo Porto franco, Demetrio M. Colla, per conto e rischio di chi quella sotto copertura del Scomer Greco nominato Santa Veneranda Capo Costantino Rastopulo per condurre e consegnare in questo suo presente viaggio in Patrasso al Sig. Efram C. Spiliotopulo le appiende nominate e numerate Mercanzie, asciutte, intiere e ben condizionate, segnate come di contro; e così promette detto Capitano al suo salvo arrivo consegnarle, e di Nolo gli sarà pagato. Talori della Regione Sediis N. 14 in tutta più 5/2 Caffa.

E per fede del vero sarà questa con altre simili firmata da detto Capitano e non sapendo egli scrivere, per lui da terza persona ed una compiuta, le altre restano di nessun valore.

E. S. N. 4/12 Sei botti chiodi Germania
 " " 13/22 Dieci sacche acciaio
 " " 23 Un barile terra rotta
 " " 24 Un d. della caravella
 " " 25 Una cassa spagherie
 " " 26 Una botte bottole
 " " 27 Una cassetta ottone
 " " 28/37 Dieci balle corde in uncinno
 " " 33/42 Cinque d. d. Tambure
 " " 42/45 Dieci d. spago
 " " 46/50 Cinque sacche cabbalmonca
 " " 51/53 Tre fardi garofani
 in ottima condizione

M. D. Colla

Trieste li 11 Maggio 1859
 Ha caricato col nome di Dio ed a buon salvamento una volta tanto in questo Porto franco il Sig. Demetrio M. Colla sotto copertura del Scomer Greco nominato S. Nicolo Capo V. Barbavigo

per condurre e consegnare in questo suo viaggio in Patrasso all'ordine del Sig. Michele D. Colla

le appiende nominate e numerate mercanzie, asciutte, intiere e ben condizionate, segnate come di contro e così promette detto Capo al suo salvo arrivo consegnarle, e di nolo gli sarà pagato. Talori Regimate in tutto Cento Quarantadue N. 14 e 5/2 Caffa

E per fede del vero sarà questa con altre simili firmata da detto Capo e non sapendo scrivere, per lui da terza persona, ed una compiuta, le altre restano di nessun valore. Talori lo accompagni a salvamento

- N. 1851 Mille otto cento iniquantep unap tavolo tagliu cento
 - 1365 Mille tre cento settantep cinque tavolo tagliu lungo
 - Bollonero 1000 Miltavole di stonap di oncie 4/12 B. 1/5
 - 1000 Miltap d. d. 10/14 " 1/5
 - 500 Cinque cento tavolo distonap d. 12/14 " 5/6
 - 31. 1 Unap cassetta ferromenti
 - 34/35. Sedavatep barili chiodi di Belgio
- tutto in ottima condizione
- Demetrio M. Colla

Ναυλοσύμφωνα από το αρχείο της οικογένειας Κόλλα.

Συλλέκτης: Γιώργος Παναγιωτόπουλος

SECOND CLASS

- Mr. John Vassiliades
Mr. Nicholas Martigopoulos
Miss Calliope Siringou
Miss Aristi Siringou
Mrs. Fotini Strati and infant
Mr. Anastasios Macheras
Mr. Panagiotis Sotiropoulos
Mr. Constantinos Couras
Mr. Constantinos Manetos
Mr. Constantinos Arvanitis
Mr. Timoleon Condogeorges
Miss Marigo Delaveri
Mr. Alexander Delaveri

Το πλοίο "ARGENTINA" της AUSTRO-AMERICANA

Το πλοίο: "MARTHA WASHINGTON" στο λιμάνι της Πάτρας

Austro-Americana. T. S. S. "MARTHA WASHINGTON" at Patras bound for New York.

Κτίριο Ταχυδρομείου ...1856

Στα μέσα του 19ου αιώνα καθιερώνονται τακτικές ταχυδρομικές γραμμές και ενοποιούνται οι πρώτοι μεταφορές. Το 1861 κλωδοφορεί το πρώτο ελληνικό γραμματόσημο, η περίφημη «Κοράλη του Ερμή», που εντάσσει επίσημα την Ελλάδα στο διεθνές ταχυδρομικό σύστημα και γίνεται σύμβολο της νέας εποχής στην επικοινωνία.

Της Παναγιωταρέως και εις τα ισώγια της άποδος ητο εγκατασταμένον τό ταχυδρομείον υπό την διεύθυνση η έπιστολιών του υποδευρωματικού έαυτου υπαλλήλου θεμιστοκλή Ιωαννίδη με τους έπιβλητικούς βοηθούς του Βλαχο-παπαδοπούλιον και Νηράγκηλου. Τό αντίκειρό αυτής της ούίας και γυνίας μεγάλο σπήτι του Μανώλη Σπαροπούλιου, τότε, νομίζο, οικοδομήθη η δι άλλη γυνία όπου σήμερα τό Τηλεγραφείον και Ταχυδρομείον καταχέτο υπό μιά από τας σύρομηστέρως οικοδομίας της πόλεως και έπισμηστέρως διά τας σιθόλιας της του Δημητρίου Δεσποτοπούλου, όπου και εδόθη και ό μέγας χωρός της πόλεως κατά την έλευση του Βασιλέως Όθωνος.

Χ. Παλιμάς. «Ένα σπήτι των Πατρών», στο Αρχαίο Ημερησίολογιο των Πατρών, Πάτρα 1918

Κιγκλίδιωμα Ταχυδρομείου Πατρών

Από τη συλλογή του Φιλателиκού Ταχυδρομικού Μουσείου

ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ ΠΑΛΛΙΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΟΥ

Κατά την γενόμενη χθες δημοσίεωσι δια την έκποίησιν του είδηματος του κοινού Ταχυδρομείου κατακυρήχθη οτις 24* ίνιωματι του Δήμου Πατρών άντι 35 100 ρλ. ης.Οι εφόροι έβληται εφ' ουτω είδηματι να κλειδωθήσεται προς άγροάν του είδηματι να υπερέρσεται χάρη του Δήμου.

Εφημερίδα Νεολόγος Πατρών,
9 Ιανουαρίου 1912

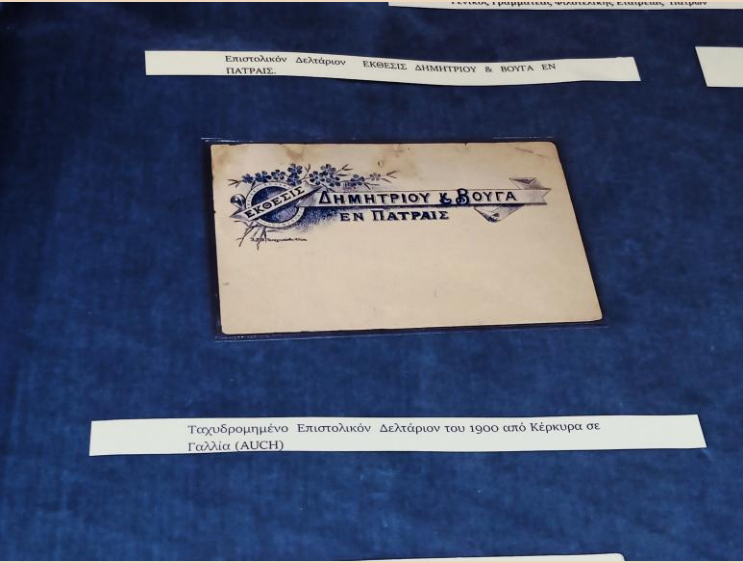

Κτίριο Ταχυδρομείου 1885-1912

1887. Η Τηλεγραφική υπηρεσία ενώνεται με την Ταχυδρομική και λειτουργεί ως Γενική Διεύθυνση Ταχυδρομείων και Τηλεγραφείων του υπουργείου Εσωτερικών.

Το 1892 το τηλεγράφο προστέθηκε στις αρμοδιότητες των ταχυδρομείων και δημιουργούνται τα ΖΤ (Τ.Τ.Τ.)

Η Πάτρα ως εμπορικό κέντρο της δυτικής Ελλάδας χρειάστηκε άμεσα την οργάνωση ενός εκτεταμένου ταχυδρομικού δικτύου. Μετά την Επανάσταση το ταχυδρομείο της Πάτρας λειτουργεί, είτε για το γαλλικό εκστρατευτικό σώμα είτε για τις ανάγκες των Ελλήνων, ως κόμβος για την Αιτωλοακαρνανία και αργότερα για την Ηλεία. Αυτό αντανακλάται στη συνεχή προσπάθεια εξεύρεσης μεγαλύτερου και πλέον σύγχρονου ταχυδρομικού κτηρίου, στο κέντρο της πόλης, το οποίο να προσιδιάζει τον χαρακτήρα του Ταχυδρομικού Μεγάρου.

Signor

Angelo Macerata

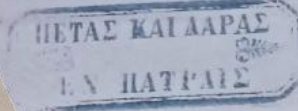
Trieste

Signor

D. & M. Vlaspoulo.

Trieste.

Signor

D. & M. Vlaspoulo

Trieste

Και δύο πολύ καιρόν εξέδωκα και χειρόγραφον εβδομαδιαίον φύλλον: «Η εφημερίς της Ειρήνης». Ήτον ἡ ἐποχή τοῦ γαλλογερμανικοῦ πολέμου. Ἐγὼ ἤμουν ὁ ἐκδότης, ὁ συντάκτης, καὶ ὁ ἀναγνώστης τοῦ μοναδικοῦ φύλλου. Τὸ πάθος μου δὲν τὸ ἔστρεψε μόνον ἡ ἑσωπερασιότης μου, καθὼς λέγομεν, ἀλλὰ καὶ τὸ περιβάλλον.

Παλαμῆς, Κ. (1960). Το Χαρτί, στο Λατάντα (τ. 4, σ. 492-494). Γραβόστου

1887-1891: Λειτουργία του Ἀττικού ημερολογίου με τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Ἐργασίου Ἀγωγῆς.

Ὁ κατάλογος συνδρομητῶν τοῦ ἴσιου τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια προκρίνει τὴν Δημήτρα Παλαμῆ ως ἕνα ἀπὸ τοὺς παραδέχτες τοῦ βιβλίου.

1855: Ίδρυση τῆς εφημερίδας *Ἡμέρα* στὴν Τεργεστή. Ἐκδότης εἶναι ὁ Ἰωάννης Ἰσιδορίδης-Σκοῦντης. Ἡ εφημερίδα ἐντάσσεται στὴ δικτατορία Κριεπίου, ἀντιπλάει καὶ ἐπικοινωνεῖ πρὸς συνδέσει τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην με τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον.

1855-1890: Ἡ *Ἡμέρα* ἀναδραμεῖ στὴν ἐκτεταμένη γεωγραφικὴ ἀκτίνα (Ἀυστρία, Οὐγγαρία, Ἀυστριακὴ Ἑλλάδα, Αἴγυπτος, Δυτικὴ Εὐρώπη), ἀφοσιωμένης συνδρομῆς, προεκτάσει καὶ ἐπιτοκοποιεῖται.

Τέλη 19ου αἰώνα: Τὸ ἐντύπι ἀνέβη ἰσχυρὰ ἀπὸ κορυφαίους εφημερίδας καὶ τὴν ἀναδοτέμει στὸν ἀλλοθρόνον χώρο τῆς δημοτικῆς.

1912: Μεταφορά τῆς ἔδρας ἀπὸ τὴν Τεργεστή στὴν Ἀθήνα καὶ ἀναίρεση τῆς ἐπίθεσης με τὸν τίτλο *Νέα Ἡμέρα Τεργεστής*. Ὁ νέος ἐκδότης τῆς εφημερίδας εἶναι ὁ Ι. Α. Χαλκοκοντολάς.

Α. Δρακόπουλος καὶ Γ. Κοκκοσπανάγος (ἐπιμ.). *Ἐγκυκλοπαίδεια τοῦ Ἑλληνικοῦ Λόγου 1784-1974*. Ἀθήνα 2008.

1861-1883: Ἐπίθεση τῆς εφημερίδας *Κλειώ* στὴν Τεργεστή - διεθνῆς δικτατορία συνδρομῶν καὶ ἀναπροσώπιση.

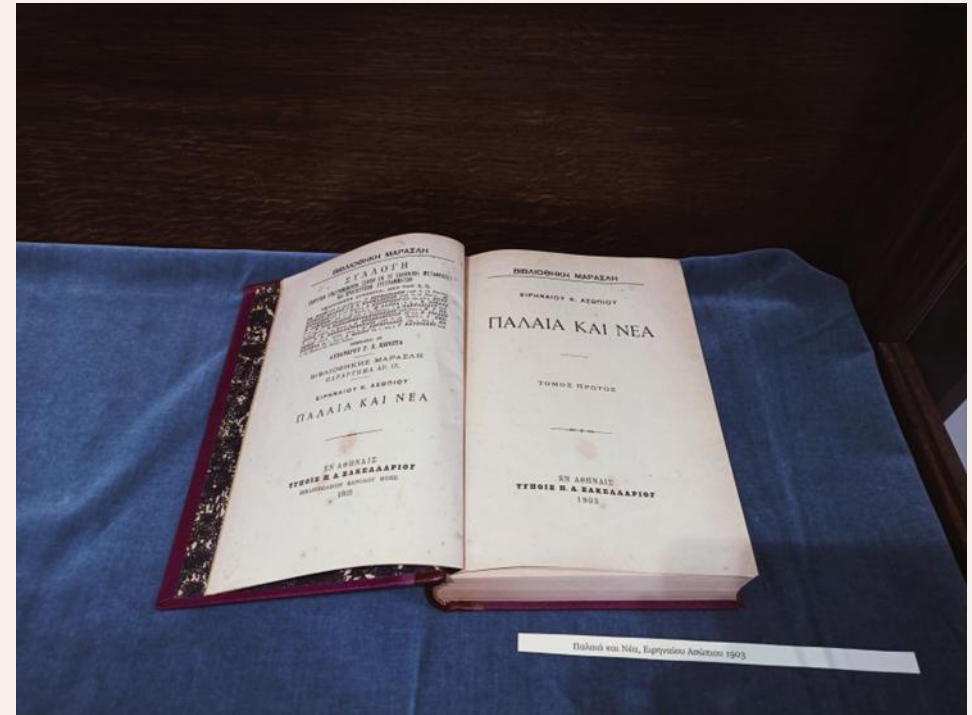
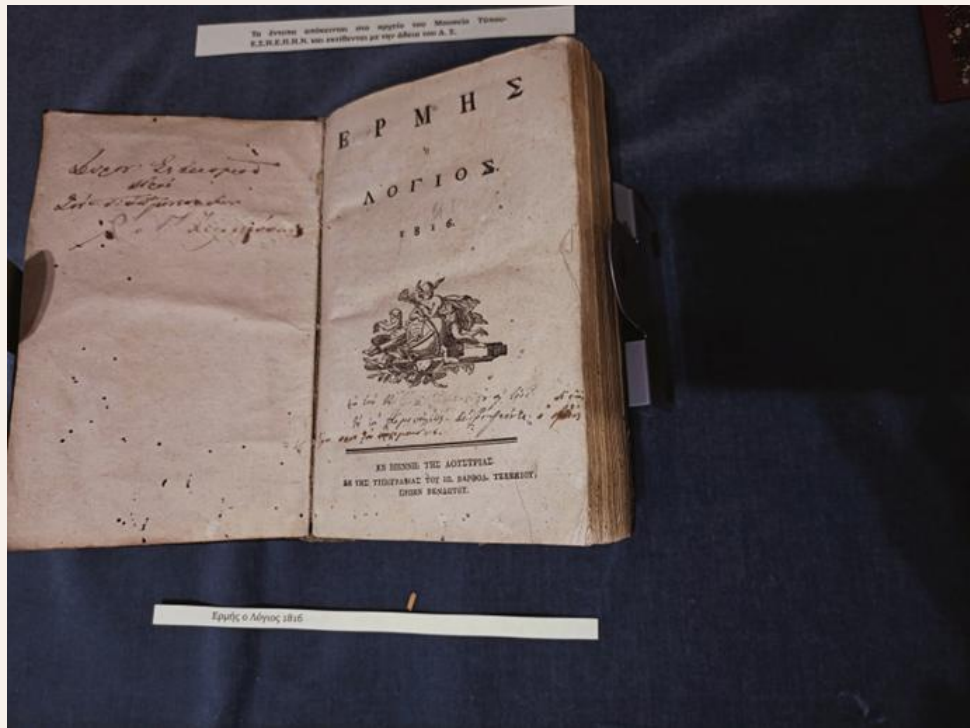
1880: Ἀνάληψη τοῦ ἑλληνικοῦ περιοδικικοῦ βίου στὴν Ἀθήνα.

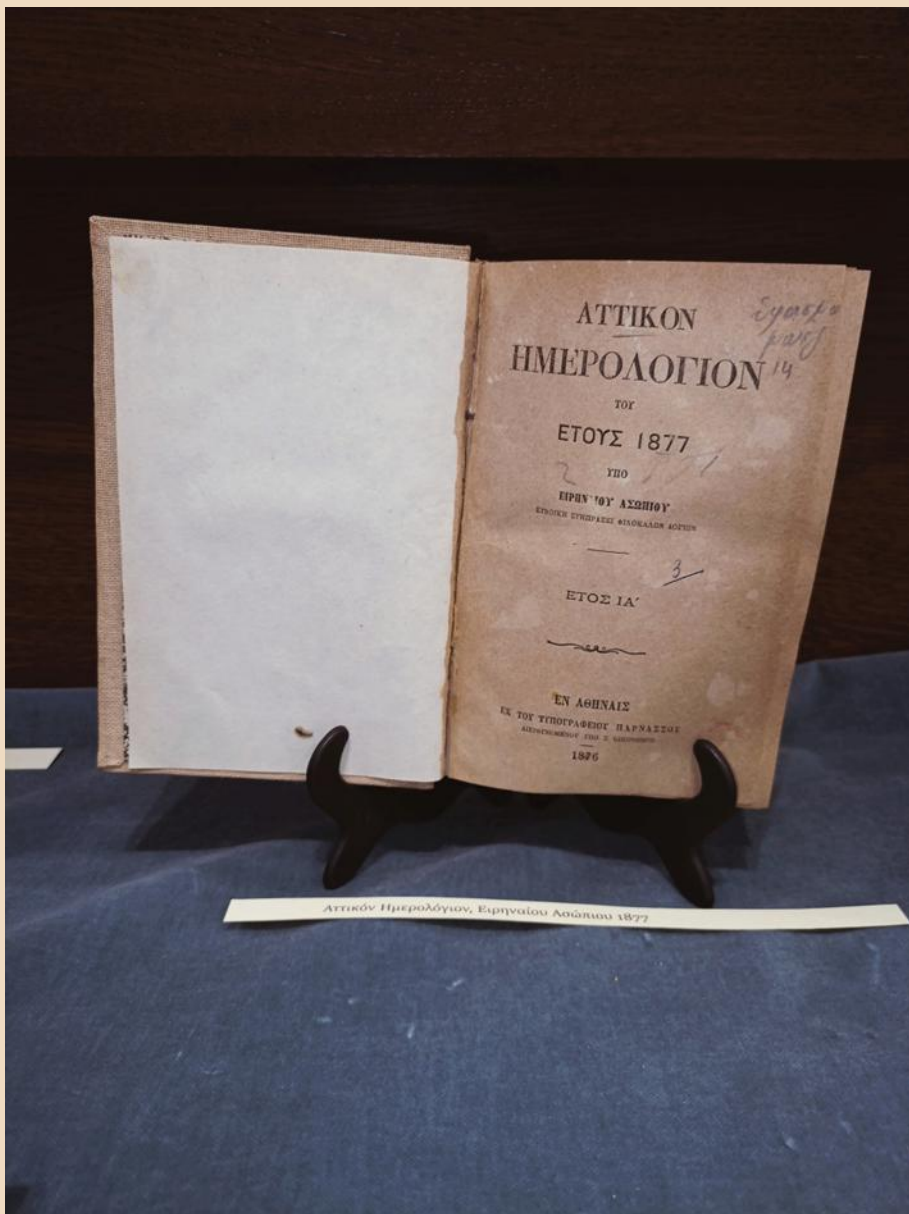
1885-1891: Ἐπίθεση τοῦ ἐπισημογραφημένου περιοδικοῦ *Κλειώ* - μεταφορά ἐπιτοκοποιεῖται πνευματικῆς παραγωγῆς.

Α. Δρακόπουλος καὶ Γ. Κοκκοσπανάγος (ἐπιμ.). *Ἐγκυκλοπαίδεια τοῦ Ἑλληνικοῦ Λόγου 1784-1974*. Ἀθήνα 2008.

Οἱ διαδρομῆς τῶν ἐντύπων κάποια στιγμή τελειώνουν. Τα ἐντύπια τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20ου αἰῶνα εὐθύνονται, κατὰ κύριο λόγο, γιὰ τὴν διάδοση τῶν ιδεολογικῶν ρευμάτων καὶ συνδιαμορφώνουν ἱστορικῆς ἐξελίξεις. Ἡ διάσωσή τους εἶναι χρέος πρὸς τὴν ἱστορικὴ μνήμη καὶ ἡ μελέτη τους συμβάλλει στὴν ἐρευνα τοῦ σήμερα.

Αττικόν Ημερολόγιον, Ειρηναίου Ασώπιου 1877

Προτεραιότητες του ΕΑΤΤ αποτελούν, επίσης, η ανάπτυξη ενός ειδικού ερευνητικού ενδιαφέροντος γύρω από την εκδοτική μέριμνα των αρχειακών τεκμηρίων και η διαμόρφωση μιας καινοτόμας ψηφιακής αρχειακής πολιτικής στον χώρο των λογοτεχνικών αρχείων. Γύρω από και με αφορμή τα αρχειακά τεκμήρια, φιλοδοξεί να εγκαινιάσει μια κοινότητα διεπιστημονικού προβληματισμού και μελέτης σε θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα που αφορούν την ετερογενή υλικότητα των αρχείων και τις ιστορικές, πολιτισμικές, κοινωνιολογικές και ανθρωπολογικές προεκτάσεις γύρω από τις «αρχειακές πρακτικές». Μ' αυτόν τον τρόπο ελπίζει να αποτελέσει μια φιλόξενη και επιστημονικά ικανή ερευνητική υποδομή, η οποία θα συμβάλει στην καλλιέργεια και ενίσχυση μιας «αρχειακής κουλτούρας» στον χώρο των Νεοελληνικών Σπουδών.

Όταν ο Παλαμάς επιστρέφει νοερά στο Τριέστι, βρίσκεται στην ηλικία των πενήντα εννέα ετών. Η συγκυρία του τέλους του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και η επίλυση του ζητήματος της κρατικής οντότητας της Τεργέστης φαίνεται πως ενεργοποιούν αυτήν την αναδρομή. Στη μνήμη του αναδύονται οι συγγενείς που έζησαν εκεί, αλλά και το κοσμοπολίτικο κλίμα που είχε διαμορφώσει τη φαντασία των παιδικών του χρόνων. Η χαρακτηριστική φράση του, «Τὸ Τριέστι ἦτο τὸ ὄνειρον τοῦ με κοσμοπολισμὸν πασαλειμμένου ἐφήβου», αποτυπώνει τόσο τον προσανατολισμό του προς τη Δύση όσο και τη συναισθηματική του σχέση με μια πόλη που δεν γνώρισε άμεσα. Η εικόνα της Τεργέστης σχηματίστηκε μέσα από αφηγήσεις, εφημερίδες και περιοδικά της εποχής, αλλά και το πανόραμα, ένα οπτικό παιχνίδι που του είχαν προσφέρει οι θείοι του και το οποίο του έδινε εικόνες από την Ιταλία και την Τεργέστη.

Ιδιαίτερη θέση στις αναμνήσεις του κατέχει το εβδομαδιαίο ταχυδρομείο που έφτανε από την Τεργέστη στη Πάτρα κι έπειτα στο Μεσολόγγι. Η παραλαβή του αποτελούσε μια σταθερή στιγμή προσμονής, φορτισμένη με νόημα. Ανάμεσα σε όλα, ξεχωρίζει η μνήμη του γυαλιστερού, μπλε επιστολογραφικού χαρτιού, το οποίο μετέφερε κάτι περισσότερο από πληροφορίες: την αίσθηση, μιας άλλης, ευρωπαϊκής ζωής.

Αργότερα, όταν στράφηκε συνειδητά στην πνευματική αναζήτηση, η Τεργέστη επανήλθε ως σημείο αναφοράς μέσα από τη μετάφραση των *Αθλίων* από τον Ιωάννη Ισιδωρίδη-Σκυλίτση, εκδότη της εφημερίδας «Η Ημέρα». Για τον Παλαμά, η σημασία της πόλης δεν περιοριζόταν στον ιστορικό της ρόλο. Οι ελληνόγλωσσες εφημερίδες «Κλειώ» και «Η Ημέρα», που έφταναν κάθε εβδομάδα στο σπίτι του θείου του Δημητρίου Παλαμά στο Μεσολόγγι, του πρόσφεραν έναν κόσμο ιδεών και προβληματισμών που, κατά τη γνώμη του, απουσίαζε από τον ελληνικό χώρο της εποχής, ιδιαίτερα στον τομέα της πολιτικής σκέψης, της φιλολογίας και της ευρύτερης πνευματικής ενημέρωσης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την συμμετοχή τους στην έκθεση
ευχαριστούμε θερμά:

Τους φορείς:

Μουσείο Τύπου-Ε.Σ.Η.Ε.Π.Η.Ν.-Πάτρα
«Ίδρυμα Κωστής Παλαμάς» -Αθήνα
Δημοτική Βιβλιοθήκη Πατρών

Τους κυρίους:

Αλέξανδρο Γαληνό,
Αντιπρόεδρο της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας
Ιωάννη Σκαρμούτσο,
Πρόεδρο Φιλοτελικής Εταιρείας Αγρινίου
Ηλία Φαρμάκη,
Πρόεδρο Φιλοτελικής Εταιρείας Πατρών
Νικόλαο Παπανικολάου,
Γενικό Γραμματέα Φιλοτελικής Εταιρείας Πατρών
Δημήτριο Γιαννόπουλο,
Μέλος της Φιλοτελικής Εταιρείας Πατρών

Για την συμμετοχή τους στην έκθεση ευχαριστούμε
θερμά:

Τους συλλέκτες:
Αναστασία Κολοκοτσά,
Μαριζάν Μόρφου-Καρατζά
Παναγιώτη Καρώνη
Γιώργο Παναγιωτόπουλο
Αντώνη Σκιαθά

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε για την υποστήριξη τους
κυρίως:
Λεωνίδα Σωτηρόπουλο,
Ομότιμο Καθηγητή Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας του
Πανεπιστημίου Πατρών
Θανάση Μανθόπουλο
Τάσσο Σταθόπουλο

Επιμέλεια έκθεσης και κειμένων:
Ειρήνη-Σοφία Μωραΐτη
Νίκος Μπακρώζης

Διοργάνωση
ΚΟΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ
CULTURAL CENTER
KOSTIS PALAMAS

Διοργάνωση
EATT
Εργαστήριο
Αρχαίων Τεκμηρίων και Τύπου - EATT
Πανεπιστήμιο Πατρών